

MALMÖ HÖGSKOLA

Languages on this page:

ISSN 1652-7224 ::: Publicerad den 13 oktober 2010

Utskriftsvänlig pdf-fil

[Läs mer om idrottspsykologi på idrottsforum.org](http://idrottsforum.org)

Idrottens organisering i USA ser som bekant annorlunda ut än i Skandinavien, eller i större delen av Europa för den delen. Utöver de fyra stora sporterna, som kanske blir fem om fotbollens frammarsch fortsätter över there, domineras tävlingsidrotten av collegebaserade turneringar där idrottare som också är studenter tävlar. Collegeidrotten sorterar under mäktiga National Collegiate Athletic Association, NCAA, och *student athletes* och NCAA är föremål för omfattande forskning. Inte minst inom idrottspsykologin är collegeidrottaren satt under lupp, i och med de speciella förhållanden under vilka denne existerar. Det gäller att klara hårda idrottsliga krav för att få vara med och representera sitt lärosäte i de många NCAA-tävlingar som hålls i olika grenar, men också att klara av studierna på ett acceptabelt sätt – många har fått stipendier för att kunna läsa på college, men inte främst på grundval av akademiska meriter, utan idrottsliga. En ny bok i detta område är Edward Etzels antologi *Counseling and psychological service for college student-athletes* (Fitness Information Technology), och den recenseras här av Urban Johnson. Vår recensent pekar inledningsvis på de stora skillnaderna i studentidrottarens situation mellan USA och Sverige, men har trots det funnit åtskilligt att ta till sig i den omfattande volymen.

Om studentatleters psykologibehov

Urban Johnson

Högskolan i Halmstad

Edward F. Etzel (red)**Counseling and Psychological Services for College Student-Athletes**

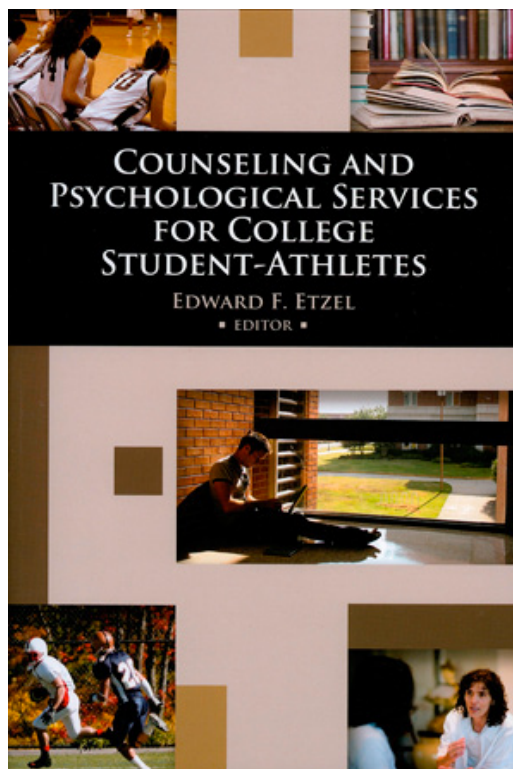
495 sidor, hft.

Morgantown, WV: Fitness Information Technology 2009

ISBN 978-1-885693-91-4

Det finns idag ett successivt ökat intresse inom idrottsrörelsen hur studietiden påverkar idrottselevs och studenters välbefinnande, oavsett om det är på gymnasie- eller högskolenivå. Idrottsforskare och ledande idrottsinstitutioner (till exempel svenska Riksidrottsförbundet) spenderar ansenlig tid för att närmare förstå vilka psykologiska och sociala mekanismer som gör att vissa elever eller studenter på ett fullgott sätt lyckas kombinera akademisk och idrottslig utveckling och medan andra lyckas mindre väl. Följaktligen finns ett betydande intresse att lära sig mer om denna viktiga utvecklingsperiod som för många sammanfaller med toppen av tävlingskarriären. Den amerikanska litteraturen erbjuder möjligheter för fördjupad kunskap kring hur "student-athletes" hanterar denna period, till exempel i samarbete

med idrottspsykologiska rådgivare och beteendevetenskapligt utbildad personal. Emellertid är det viktigt att kommentera att det universitetssystem som råder i USA, där den bredare tävlingsidrotten i princip inte existerar utanför skolans ramar, starkt skiljer sig från den svenska traditionen, vilket i sig gör det vanskligt att direkt överföra bokens innehåll till svenska förhållanden. Trots detta finns, som sagt, flera och viktiga lärdomar att ta till sig. I boken *Counseling and psychological service for college student-athletes* från 2009, med Edward F. Etzel som redaktör,

ges ett smörgåsbord av olika kapitel kring idrottsstudenters liv och leverne under högskoleåren. Boken omfattar 16 kapitel (495 sidor) vilka samtliga belyser psyksociala aspekter av framförallt vikten av kontinuerlig kommunikation mellan idrottare och idrottspsykologiska rådgivare och annan servicepersonal.

Härnäst följer en kortare sammanfattning av ett urval av bokens många kapitel, vilka undertecknad ser som speciellt intressanta i jämförelse med svenska förhållanden. I det första kapitlet ger Ferrante och Etzel en ganska omfattande och bred förståelse hur idrottsstudenter i det nya millenniet representerar en distinkt men också blandad population, specifikt angående deras roll på universitet, atypiska och krävande livsstil och med varierande behov av idrottspsykologisk konsultering och service. En bärande poäng i kapitlet är att den ökade kommersialiseringen och idealiserade synen på idrottsstudenten (medialt och ekonomiskt attraktiv, publicitetsskapande etc.) och dennes roll på universitet i förlängningen leder till att idrottaren kan ses som anställd av sin institution och därför måste behandlas som en högt värderad personlig tillgång. Med den utgångspunkten blir det extra viktigt för universitet att värda sin "produkt", till exempel genom professionell idrottspsykologisk rådgivning och därtill hörande service.

Också intressant i den rika floran av kapitel är det fjärde, där författarna (Ahlgren-Dendics och Monda) ganska detaljerat beskriver den kontext där idrottsstudenter studerar, tävlar och socialiserar. De unika krav som ställs på idrottsstudenter att hantera akademiska studier och ett framgångsrikt idrottande, skapar samtidigt ett behov av att strukturera sin vardag på ett fruktbart sätt. För detta ändamål har National Collegiate Athletic Association (NCAA) skapat ett behovsorienterat instrument (Challenging Athletes' Mind for Personal Success - CHAMPS/Life Skills Program) för att värdera studentidrottarens behov av rådgivning och service. Resultatet är tänkt att mynna ut i ett handlingsprogram för att hjälpa studenten att strukturera sin vardag så att denna kan hantera och utveckla akademisk framgång (till exempel genom att utveckla sina studiefärdigheter), idrottslig framgång (till exempel genom att hantera motgångar exempelvis att prestera under tryck och utveckla "sportsmanship"), karriärutveckling (till exempel genom lära sig söka jobb), personlig utveckling (till exempel att hantera auktoriteter) samt, service (till exempel mentorskap till nya idrottsstudenter). Som samtalspartner ställs den idrottspsykologiska rådgivaren i fokus.

” Om det som kallas dopning hade varit tillåtet, så skulle sannolikt tävlingarna ha varit mer rättvisa än vad de är idag.

Ytterligare ett område som erbjuder flera intressanta kopplingar till den svenska idrottsrörelsen men även studentidrotten är kapitel tio (Petipas, Brewer och Van Raalte). Här beskriver författarna olika teoretiska och empiriska perspektiv med syfte att förse läsaren med en begreppsapparat för att förstå karriärövergångens natur, men också vikten av att planera sitt avslut från studentidrotten på ett organiserat och personanpassat sätt. Kunskap om dessa processer har potential att öka studentidrottarens upplevelse av tillfredställelse, personlig tillväxt och glädje i den nya livssituationen utanför akademien.

Avslutningsvis vill jag även nämna kapitel 15 (Tunick, Clement och Etzel) som diskuterar förekommande psykosociala konsekvenser relaterade till skada och fysiska handikapp under studietiden. I likhet med kapitel tio beskrivs olika teoretiska ramar för att, i detta fall, förstå den skadade/handikappade studentidrottarens situation, till exempel genom olika sorgmodeller. Men här ges även en intressant fallstudie där vi får följa den skadade idrottaren, dennes sjukgymnast samt även den idrottspsykologiska rådgivaren under olika sessioner i syfte att hjälpa den skadade att hitta fokus i vardagen.

Jag har läst boken med behållning, där vissa kapitel upplevs som mer relevanta än andra för studentidrotten i Sverige. Främst rekommenderar jag boken för personer som vill bredda sin kunskapsnivå kring hur idrottspsykologisk rådgivning och service kan hjälpa studentidrottare att utveckla sin förmåga att hantera studier och tävlingsidrott. Flera av bokens kapitel beskriver situationer där den utbildade idrottspsykologen har en nyckelroll, vilka inte nödvändigtvis behöver ha koppling till studentidrotten. Jag tänker här på behovet av hjälp vid kliniska problem såsom ätstörningar (kap 11), djup depression (kap 12) samt även vid drog- och alkoholproblem (kap 16). Den kanske största behållningen var nog ändå att läsa om CHAMPS/life skills program. Effekterna av ett välutvecklat livsstilsprogram har potential att hjälpa idrottare såväl inom som utanför skolans värld.

© Urban Johnson 2010.

 [Hitta bästa pris på boken hos Prispallen.se](#)

 [Kjøp boken fra Capris.no](#)

 [Sammenlign priser på bogen hos Pensum.dk](#)

 [Buy this book from Amazon.co.uk](#)

 [Buy this book from Amazon.com](#)